

plesalec, je imel za kosilo 20 funtov mesa, istotoliko kruha in pol vedra vina. Cesar Maksim, ki je bil tudi nenavadno močan, je pojedel dnevno 40 funtov mesa in spil celo vedro vina. Klaudius Albinus je naenkrat lahko spravil vse 500 fig, 100 breskev, 10 melon, 20 funtov grozdja, 100 kljunačev in 40 ostrig. Litvanski knez Suidrigailus je navadno sedel šest ur pri jedi in je imel dnevno 130 skled pri obedu. Leta 1511 je bil predstavljen cesarju Maksimilijanu dolg in debel Pomerijan, ki je naenkrat pojedel sirovo ovco in teleta. Leta 1765 je bil v Dresdenu na Nemškem vojak, ki je lahko snedel 20 funtov govejega mesa, pol pečenega teleta in še razne druge jedi.

NAŠA DRUŠTVA

Krčevina pri Mariboru. Katoliško izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 21. t. m., v svojem Društvenem domu igro »Kovač hočem bitie. Začetek ob štirih popoldne. Godba Katoliške Omladine iz Maribora. K obilni udeležbi vabi odbor.

Gornja Sv. Kungota. Cvetno nedeljo in velikonočni ponedeljek je tukajšnje Kat. prosvetno društvo vprizorilo velikansko in večno lepo žaloigro »Pasijone, trpljenje in smrt Jezusa Kristusa. Velikonočni ponedeljek je prišla ogromna množica iz sosednjih župnij. Videli si Svečince, iz Spodnje Sv. Kungote, iz Sv. Križa jih je prišlo 30 s preč. gospodom župnikom Fr. Hrenom ter domači, da se je dvakrat igralo. Domači ljudje so ljubeznjivo odstopili prostore sosednjim župljanom, res prava bratovska ljubezen. Veliko požrtvovalnost je pokazal do našega društva gospod Alojzij Črvič, ki je dvakrat prišel nalašč iz Ljutomerja, da je prevzel vlogo Kristusa, ki jo je igral s tako natančnostjo, da je v tem nedosegljiv. Lahko je ponosna Prlekija, da iz njene srede izhaja pravcati umetnik omenjene vloge. Javno zahvalo zasluži tudi akademski slikar gospod Tone Čeh iz Ljutomerja, ki je že dvakrat opremil gledališki oder s prekrasnimi kulisami,

ki jih je za to igro naslikal. Če pomislimo, da so igralci po vsej župniji raztreseni, kolika požrtvovalnost, hoditi tolikokrat k vajam po težkem delu zvečer, zaslužijo vso pohvalo, toliko bolj, ker se je vsak še posebej potrudil, storiti kar moč najlepše. Dal Bog, da bi naše ljudstvo vzljubilo prosvetno delo, da obmejna postojanka postane trden steber katoliške in narodne misli v ponos naši župniji in naši majki Jugoslaviji!

Sv. Barbara v Slov. gor. Tukajšnje Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 21. t. m., ob 3. uri popoldne v Društvenem domu dramo štiri dejanko »Sin« in burko »V ječi in pred sodnikom«. Zato pa v nedeljo vsi v Društveni dom, ako se hočete pošteno nasmejati! K obilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Anton v Slov. goricah. V nedeljo, dne 21. aprila se še enkrat in zadnjič ponovi znana zgodovinska igra »Miklova Zala«. Da je vsem, ki so to krasno zgodovinsko povest iz časov turških napadov na našo slovensko zemljo čitali, omogočeno videti, se je vslopnina znižala. Vse iskreno vabi Orlovski odsek.

Ljutomer. Orlovski odsek v Ljutomeru priredi v nedeljo, dne 21. aprila, ob treh popoldne tombolo v Katoliškem domu z nad 250 lepimi dobitki. Glavni dobitki: vreča moke 0,6 g. Cena tombolskim kartam 2 Din.

Veržej. V nedeljo, dne 28. t. m., praznuje zavod salezijancev praznik Matere dobrega sveta. Popoldne cerkvena slovesnost. Popoldne ob pol treh priredi dijakli krasno igro »Valovi strasti in ljubezni«.

Čadram. V nedeljo, dne 21. aprila, vprizori društvo Orli nad vse šaljivo burko »Lumpacij Vagabunda«. — V Orlovskem domu se je otvorila javna knjižnica, ki je bila za naše razmere že skrajno potrebna. Knjižnica se bo tekom časa izpopolnjevala in zato prošimo vse prijatelje za blagohotno pomoč bodisi v knjigah, bodisi v denarju. Knjige se bodo izposojale vsako nedeljo popoldan proti malenkostni odškodnini tudi nečlanom društva.

Novc knjige.

Novc šmarnice Sv. Terezije deleva Jezusa in prosv. Oblička ali Mala Cvetka Marijina. Spisal dr. Miroslav Brumat. Cena vezani knjigi 45 Din. Berilo je zelo zanimivo in koristno ob današnjih življenjskih zablodah. Knjiga je zelo obširna; obsega nad 400 strani in je berilo

vsakega dne razdeljeno na štiri dele in sicer tako, da se eden ali dva dela lahko izpustita in dnevno premišljevanje izdatno okrajša.

»Slovensko dekle.« Ravno kar je izšla težko pričakovana knjiga, ki jo je spisal bivši dolgoletni urednik »Bogoljub«, gospod Janez Kalan. Naj bi šla ta knjižica iz dekliških rok v roke deklet kot dedščina od rodu do rodu! Naj bi jo imelo vsako dekle kot nekaj kažipot za srečno in veselo življenje! Stane broširana 12 Din, vezana 20 Din. Dobi se v obeh prodajalnah tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Marijine pesmi skladatelja Mihelčiča so izšle in se dobijo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Stanejo 12 Din partitura.

»Nebo žari« v novi izdaji. Pesmi za moški zbor, po Din 6, se zopet dobijo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Masne pesmi za moški zbor (10 Din komad), tudi Mihelčičeve, dobite v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg dne 13. aprila so pripeljali šepharji na 52 vozeh 155 zaklanih svinj, kmetje 22 vozov sena, 8 otave in 10 slame. Svinjsko meso je bilo po 15 do 25 Din, seno po 120 do 170 Din, otava po 140 do 170 Din, slama po 80 do 85 Din. Krompir so prodajali po 2 do 2,25 Din, čebulo po 4 do 5 D, pšenica je bila po 3, rž 2,25, ječmen 2 do 2,25, oves 1,50, kuzuza 2,50, ajda 2 do 2,50, proso 3, rižol 5—7 Din kg. 1 kokoš po 40 do 45, par piščancev 60 do 90 Din, raca 30 do 40 Din, puran 75 do 90 Din. Jabolka po 5—8, suhe slive po 10—12 Din, surovo maslo 40—44, jajca po 1 D, med 8 do 12 Din kg.

Mariborski goveji sejm dne 9. aprila 1929. Prignanih je bilo 21 konj, 11 bikov, 110 volov, 205 krav in 12 telet, skupno 449 glav. Prodanih je bilo 349 glav, od tega za izvoz v Avstrijo 32 glav, v Italijo pa 81 glav. Notirali so: voli I 8,50 do 9,50 Din, voli II 7,75 do 8,50 Din, biki plemenski 6 do 7 Din, klavni 7 do 8 Din, krave klavne 7,75 do 8,50 Din, plemenske 6 do 7 Din, molzne 6 do 8 Din, breje 6 do 8 Din, mlada živina 8 do 9,75 Din, teleta 10 do 12 D za kg žive teže. Nadalje stane meso v Mariboru (za kg): volovsko II 10 do 18 Din, telečje I 15 do 22,50 Din in svinjsko sveže od 15 do 26,50 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 12. aprila 1929 je bilo pripeljanih 265 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči od 5 do 6 tednov stari 100 do 150 Din, od 7 do 9 tednov stari od 250 do 280 Din, od 3 do 4 mesece stari komad 350 do 450 Din, od 5 do 7 mesecev stari od 480 do 550 Din, od 8 do 10 mesecev stari od 580 do 750 Din, 1 leto stari od 1000 do 1100 Din, 1 kg žive teže od 10 do 12,50 Din, 1 kg mrtve teže od 16 do 17 Din. 1 koza 225 Din. Prodanih je bilo 174 svinj in 1 koza.

Dunajski goveji sejm z dne 9. aprila 1929. Prignanih je bilo 2623 glav in sicer 1616 volov, 480 bikov, 525 krav, 2 bivola. Iz Jugoslavije 126. Cene: voli najboljši 2 do 2,10, I 1,70 do 1,90, II 1,30 do 1,50, III 1,10 do 1,25 šiling; krave I 1,15 do 1,30, II 1 do 1,10, biki najboljši 1,30 do 1,45, klavna živina 0,70 do 0,90 šiling. Cene so ostale v splošnem neizpremenjene, le samo slabša kvaliteta je bila v posameznih primerih za 5 grošev dražja.

Žrebanje loterije Prosvetne zveze v Mariboru

Glavni dobitki:

Radio srečka št. 18.847; blago za rnoško obleko št. 5742, blago za žensko obleko št. 15.932, vožnja v Prago in prehrana št. 15.011, 20 m finega platna št. 648.

Ostali dobitki: 19269 16298 17796 18192 1455 3362 3933 6436 6109 11299 19904 19310 12955 7262 19628 10797 4759 18206 6546 550 15722 3387 12634 8075 2516 19642 17020 12982 13729 16573 18030 4780 15266 4096 7345 10262 6183 7347 16213 7736 2842 15511 19321 15923 2078 19246 5474 9547 1080 13238 18024 7308 13021 8993 15581 13530 12397 18365 2782 7559 6257 14525 16516 3351 8324 5126 8216 15578 17656 10208 4108 2508 8019 11275 12104 10737 12271 17448 12292 7022 14246 5558 9725 1793 18240 10957 11803 1678 13145 16937 18231 8348 7329 756 10051 17054 14337 8758 7859 9285 8723 10191 10953 15141 8048 81 10503 4310 12043 7988 10942 3385 13451 9533 642 7061 19979 4216 2034 6406 2421 15235 17622 7023 19057 380 1704 16293 1403 4905 16106 15800 16698 13017 1707 19445 13502 1392 2994 18818 6423 18062 16323 8626 18321 17821 14755 4947 19567 15697 14148 17067 14079 4502 10013 8007 829 5948 8891 12924 2793 15849 19796 6947 18796 9030 1886 4743 10926 13943 4133 2120 9397

Po dobitke pridite v pisarno Prosvetne zveze v Maribor. Aleksandrova cesta 6 I. Kdor ga želi po pošti, naj nam pošlje poštino v znamkah in sicer: za radio in vožnjo v Prago nič; za ostale tri glavne dobitke po Din 45.—; za naslednjih 90 po 5 dinarjev; za naslednjih 200 po Din 2.—; za ostale po Din 1.— za poštino. — Dobitki se dobijo od danes naprej do 12. maja t. l.

Gospodarska obvestila.

Enodnevni tečaj za poletna dela v vinogradu in za pokončevanje škodljivcev in boleznih vinske trte se vrši v sredo, dne 8. maja t. l. na oblastni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12 in od 14. do 18. ure. Potrebni, ki izkažejo to s potrditvijo pristojnega občinskega urada, dobijo prispevek za hrano.

Razdelitev subvencijskih merjascev mariborske oblasti. Tekom leta 1929 bo komisar oblastne samouprave mariborske oblasti porazdelil dobre malpemenske merjaške oplemenjene bele domače pasme po znižani ceni. Prijave se sprejemajo od 1. maja pri sreskih poglavarjih in okrajnih zastopih, kjer se dobijo zavezna pisma in nadalj na navodila.

Obrtna, industrijska in kmetijska razstava v Ljutomeru. Od 11. do 18. avgusta t. l. se vrši v Ljutomeru razstava obrtnih in industrijskih izdelkov ter kmetijskih pridelkov. Udeležba razstavljalcev je, kar se tiče obrti in industrije, neomejena, na kar opozarjamo zainteresirane iz vse Slovenije, osobito iz ljutomerskega okraja, Prekmurja, sosednih okrajev ter sosednih hrvatskih pokrajin. Na programu so nadalje še: razstava vina iz ljutomerskega in gornjeradgonskega okoliša, razstava goveje živine iz ljutomerskega sreza, sadjarska, vrtnarska in čebelarstva razstava, razstava poljskih pridelkov, semenja in poljedelskih strojev, razstava konj znamenite muropoljske pasme, združena z dirko ter lovška razstava. Razne strokovne organizacije so obljubile svoje sodelovanje. Za obrtno in industrijsko razstavo sprejme prijave že sedaj razstavni odbor, za ostale panoge pa bodo izšli še posebni pozivi.

Ljutomerska dirka. Pomladanska konjska dirka se vrši dne 5. maja t. l. Pripušteni so konji tudi iz drugih okrajev. Radi tega bo prireditelj posebno zanimiva. Konjerejci našega okraja pa naj posebno sedaj pokažejo svojo plemenito živinico, da vidi svet, da se je znamenitost ljutomerskega konja še povečala. Vse natančneje pri društvu. Društveni odbor pod predsedstvom gospoda Zemljiča je po večini stari. Na novo sta vstopila gospod Ramšak kot tajnik in gospod Vaupotič iz Lokavcev.

Ljutomer. Dne 1. t. m. je priredila tukajšnja Sadjarska in vrtnarska podružnica praktično demonstracijo o škropljenju drevja z novo samodelno Holderjevo škropilnico znamke »Original. Demonstriral je bivši sreski okonom Vekoslav Stampar. Omenjal je med drugim, da je že skrajni čas, da tudi v sadjarstvu pričnemo delati z večjo vnašo in ljubaznijo do te prekorisne panoge. Danes so še bele vrane tisti, ki škrope svoje sadno drevje. Toda prišel bo čas, ko bo ravno nasprotno, namreč da bodo bele vrane tisti, ki ne bodo škropili. Prireditelj je bila mnogoštevilno obiskana in je v vsakem oziru sijajno uspela. Mnogi sadjarji so se priglasili za uporabo Holderjeve škropilnice, kar gotovo ne bo ostalo brez ugodnega vpliva na naše sadjarstvo. — Enaka demonstracija se je ponovila dne 3. t. m. s šolsko mladino VI. razreda tukajšnje osnovne šole.

Loče pri Poljčanah. Dne 7. aprila se je vršilo izvanredno zborovanje kmetijske podružnice

Loče. Obisk tega zborovanja je bil jako povojen. Došlo je 65 družbenikov. Gospod svetnik Zidanšek nam je pojasnil namene sedanjega prav potrebne delovanja oblastnega odbora. Orisal nam je poučevanje v gospodinskih tečajih, kateri so v današnjih razmerah za naša kmetijska dekleta ogromne važnosti. Povedal nam je nadalje o zahtevah, katere naj bi se v tem okrožju zasnovale v svrhu zboljšanja in sušenja travnikov, da namagljaje za rabo travniških hran, razjasnil sestavo in rabo raznih umetnih gnojil, po katerih naj naši kmetje v večji meri segajo. Nadalje je obrazložil potrebo gnojnih jam in napravo pravih hlevov ter dal navodila za porabo škropilnic sistema Holder za zatiranje sadnih škodljivcev. Gospod strokovni bčitelj za kmetijstvo Zupanec je predaval o svinjereji. Poudaril je veliko važnost snage in svatlobe svinjskih hlevov, podal pojasnila o krmiljenju s surovo in kuhano hrano, o štedenju in pravočasnem rednem krmiljenju, v sestavi krmil, o potrebi paše zlasti po letošnji ostri zimi. Gospod strokovnjak je tudi poudarjal veliko važnost plemenite odbiro, naj bi valod tega kmetje in kmetice gojile za plemenje le samo dobra, zdrava in vsestransko razvita praseta. Zborovanje se je zaključilo na vsestransko zadovoljnost.

Dvajsetletne kronske priznanice. Dozdaj so državne blagajne sprejemale priznanice, izdane o priliki žigosanja novčanice, samo do 2000 kron in samo od oseb, katerim so bile te priznanice izdane, odnosno od njihovih naslednikov. Za proračunsko leto 1929-30 pa določa finančni zakon (člen 15), da smejo državne blagajne te priznanice sprejemati od oseb, katerim so bile izdane, in njihovih naslednikov v polnem znesku, od ostalih oseb pa v vrednosti od 50% in sicer le za dolžni davek do konca leta 1926. Med tem, ko se doslej državne blagajne sprejemale te priznanice od davkoplačevalcev za vse dolžne davke, omejuje člen 15 fin. zak. za tekoče leto sprejemanje priznanic le za dolžni davek do 31. decembra leta 1926. Davkoplačevalec, ki nimajo davčnih zaostankov iz leta 1926 ali iz prejšnjih let, torej ne bo dana možnost plačati tekoče ali preostale davke s priznanicami. Pač pa omogoča navedeni člen fin. zak. plačilo denarnih kazni zaradi finančnih prestopkov s temi priznanicami, in sicer za oni del, ki po specialnih zakonskih predpisih pripada državi, v tem primeru pa v polnem znesku ne glede na koga se glasijo priznanice. Glede sprejemanja priznanic za plačilo davkov in finančnih kazni po novem finančnem zakonu bo finančni minister izdal še posebna podrobna pooblastila.

Financijska hranilnica in posojilnica v Poljčanah. Ta hranilnica praznuje letos 30letnico svojega obstoja. Ista se je razvila v jako močan denarni zavod in uživa splošno zaupanje domačega okraja in ima kljub temu, da je v neposredni bližini Celja, kjer se nahaja mnogo večjih denarnih zavodov, čez 5 in pol milijona dinarjev hranilnih vlog in čez 100.000 Din lastnega premoženja. Stanje posojil je znašalo koncem leta 1928 — 2.037.217 Din, naložen denar pa 3.510.967 Din. Hranilne vloge obrestuje: navadne, katere izplačuje brez odpovedi, po 5%, vezane pa po dogovoru. Posojila daje proti 7% obrestovanju brez vseh drugih stroškov. Na občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne

28. aprila, po prvem cerkvenem opraviu v društveni dvorani, pride kot slavnostni govornik gospod nadrevizor V. Pušenjak, ki bo ob enem predaval tudi o zadružništvu. Udeležite se tega zborovanja v prav obilnem številu.

Važne spremembe trošarinskega zakona.

Na predlog finančnega ministra in po zaslišanju predsednika vlade je kralj 11. aprila podpisal zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o državi trošarini.

Pivo in vino.

Po novem zakonu se dosedanja trošarina na pivo, ki je znašala 62 Din na hl in se je pobirala pri izvozu piva iz pivovaren, spreminja ter bo od 1. septembra 1929 naprej znašala 5 Din od hektoliterske stopnje ekstrakta. Trošarina na vino se po novem zakonu znatno poveča. Na vsa vina se plača 100 Din od hl, doslej se je plačalo 35 Din. Kot vino se smatra samo vino od grozdja. Vsa vina, ki vsebujejo več kot 18% alkohola, se smatrajo kot špirit ter se za nje plača trošarina kakor na alkohol po hektoliterski stopnji. Trošarina na vino se bo plačala pri puščanju vina v promet. Plačal jo bo kupec vina, prodajalec pa bo imel dolžnost prijaviti prodajo. Vino, ki ga vinogradniki potrebujejo za domačo potrebo, je oproščeno vsake trošarine. Vinogradnikom, ki istočasno točijo vino na drobno, se bo po številu članov gospodarstva, ki so stari 15 let, določila trošarine prosta količina za domačo porabo. Oni bodo dolžni prijaviti, koliko vina so pridelali.

Da se pospeši izvoz vina, uvaja novi zakon premije za izvoz. Kdor izvozi v inozemstvo 100 l vina, bodisi čistega ali pojačenega z alkoholom, dobi pravico, da se mu iz državne blagajne na račun trošarinskih dohodkov izplača 40 Din. Prošnja za premijo se bo morala predložiti v roku 60 dni po izvršenem izvozu. Pravico do te premije dobi izvoznik tedaj, ko je izvozil 50 hl vina. Dne 15. aprila se bodo popisale vse količine vina pri trgovcih, gostilničarjih, prodajalcih in onih pridelovalcih, ki točijo vino na drobno. Razlika v trošarini po tej novi tarifi se mora plačati do 15. maja.

Žganje.

Za vso državo se uvaja enotna trošarina na žganje, ki bo odslej znašala 18 Din od hektoliterske stopnje, dočim je doslej znašala pri nas 15 Din, v Srbiji pa je sploh ni bilo. Na žganje, proizvedeno iz vina, vinskih tropin ali drož, se plača trošarina 23 D. Trošarino na žganje, proizvedeno z lastnimi sirovinami in z lastnega zemljišča, plača oni, ki kupi žganje od pridelovalca. Trošarino na žganje, proizvedeno doma za domačo porabo iz kupljenih ali na drug način dobljenih sirovin, plača pridelovalec le tedaj, če žganje proda, ali iz kateregakoli vzroka odstopi drugemu. Trošarino na žganje, pridobljeno za prodajo iz kupljenih sirovin in onih in

lastnega posestva, plača pridelovalec po čl. 14 tarife (20 Din od hektoliterske stopnje. Finančni minister je pooblaščen, da za to vrsto produkcije uvede plačanje trošarine po kotlih. Če se pridelovalci žganja iz lastnih pridelkov bavijo z razpečavanjem žganja, se bo z ozirom na število rodbinskih članov — nad 18 let starih — določila trošarina prosta količina žganja. Ako pridelovalec žganja naenkrat izvozi nad 500 hektoliterskih stopenj žganja, ga sme ravno toliko prodati v državi za znižano trošarino 4 Din od hektoliterske stopnje. Do 15. aprila se morajo popisati vse količine žganja pri trgovcih, pri o-nih pridelovalcih, ki proizvajajo žganje iz kupljenih sirovin, pri točilcih na drobno in veliko. Do 15. maja se mora plačati trošarina po novem zakonu.

Špirit, kvas in bencin.

Trošarina na špirit se poviša in sicer na 20 D od hektoliterske stopnje, če je izdelan v kmetijskih tovarnah, odnosno na 23 Din za izdelanega v industrijskih tovarnah.

Na kvas, izdelan v samostojnih tovarnah, se plača trošarina 4 Din. Od o-cetne kisline se plača od kg 100% ne jakosti 4 Din. Za 100 kg bencina se plača 300 Din, doslej 400 Din. More pa se dovoliti uporaba bencina brez plačanja trošarine za pogon obrtnih, industrijskih in kmetijskih motorjev, kakor tudi za pogon ribiških in potniških ladij. Podrobnejši pogoji za to bodo določeni s posebnim pravilnikom.

S tem zakonom se tudi uvajajo važne spremembe oblastnih in občinskih doklad na državno trošarino. O tem poročamo v prihodnji številki.

*

Glavna skupščina Zadružne Zveze.

V četrtek, 11. aprila, se je vršila v Ljubljani glavna skupščina Zadružne zveze, ki jo je vodil predsednik g. dr. Anton Korošec, minister za promet.

Nagovor predsednika.

V svojem nagovoru je dr. Korošec posebno poudaril odvisnost zadružništva od celokupnega narodnega gospodarstva. Tako se je zgodilo letos, da smo pridelali mnogo pšenice, ki jo bi radi prodali, a ne dobimo odjemalcev. Ravnotako je pri vinu, ki so ga naše kleti polne, a ga ne moremo spraviti v denar, ravnotako je tudi pri hmelju. Naša živinoreja je v težki krizi, izgublja stara tržišča ter išče nova.

Edino lesna trgovina cvete. Naše železnice nimajo dovolj vagonov in lokomotiv, da bi les prevažale v obsegu, kot bi bilo treba.

Če je ostalo gospodarstvo v stiskah, se seveda tudi zadružništvu ne zamore slajno goditi. Toda kljub temu napredujemo in to celo pri produktivnih zadru-gah.

Uspeh je za nas tudi to, da je spor med državnim in svobodnim zadružništvom končan. Direkcija za kmetijski kredit bo likvidirana in na njeno mesto bo stopila Agrarna banka, ki bo te dni uzakonjena. Dve fronti v zadruž-

ništvu bosta sedaj odpravljeni in vse zadružništvo bo stalo sedaj v eni vrsti. Od Agrarne banke bomo lahko imeli velike koristi. Zato pa je potrebno, da z njo sodelujemo in ji na ta način pomagamo.

Na predlog ravnatelja g. Remca je glavna skupščina odposlala kralju sledeč brzojavni pozdrav: »Slovenski zadru-garji pozdravljajo visokega prijatelja zadru-garstva ter mu izražajo polno udanost.«

Delovanje zveze.

Kar se tiče delovanja Zadružne zveze, je treba poudariti, da so revizije za-drug njeno najvažnejše delo. V l. 1928 je bilo izvršenih 242 revizij, razen tega pa še dve generalni. Kot prispevek za revizije je dobila Zveza od države pod-poro v znesku 110.000 Din.

Za zadružno izobrazbo in propagan-do je Zveza skrbela z »Narodnim Gos-podarjem«, ki ima naklado 1320 izvo-dov, ter z mnogimi tečaji, ki jih je pri-redila. Organizirala je dva knjigovod-ska tečaja za duhovnike, ki sta imela skupno 50 udeležencev. Razen tega je Zveza oskrbela tečaje za zadružno knji-govodstvo na orglarski šoli v Ljubljani in Celju.

Glede taksne prostosti se je posrečilo doseči prostost tudi za zadolžnice, kar so nam davčne oblasti v Sloveniji do-sedaj osporavale. Novi davčni zakon je prinesel zadružništvu precej ugod-nosti, le žal, da jih je bilo nekaj — n. pr. rentnina — zelo kratkodobnih. Za-htevi bančnih zavodov je država ugo-dila in vloge pri zadru-gah ne bodo več proste rentnine.

Zvezina bilanca.

Zvezina bilanca kaže lepe uspehe v letu 1928. Naložbe so narastle za 18%. Zvišanje pa bi bilo lahko še večje, če bi se vse članice zavedale, da je njihova dolžnost nalagati le pri Zvezi. Leta 1927 so imele zvezine članice nad 80 milijonov dinarjev naloženih pri dru-gih zavodih. Če bi vse članice držale potrebno disciplino, bi morale imeti Zveza teh 80 milijonov dinarjev. Moč zveze je v solidarnosti njenih članic in o tem bi morale biti prepričane vse za-druge. Zveza pa vrši v korist celokup-nega zadružništva tako ogromno delo z največjo požrtvovalnostjo. Zato sme upravičeno zahtevati da članice vršijo proti njej svojo dolžnost.

Naložbe v bankah znašajo 83 milijo-nov in kažejo, da je Zveza visoko lik-vidna.

Pisarna je prejela 13.884 dopisov, od-poslala pa 19.527 in 14 okrožnic v 2825 izvodih. Razen tega pride še pisarna v Mariboru, kjer izkazuje vložni zapis-nik 1652 številok.

Iz blagajnikovega poročila se vidi, da je v Zadružni zvezi včlanjenih 547 zadrug, 317 v ljubljanski oblasti, 207 v mariborski, 9 v Medjimurju, 14 v Hr-vatski. Deleži so se dvignili od dinar-jev 1.346.589 na Din 1.427.000. Skupni promet v preteklem letu je znašal Din 723.503.729, čisti dobiček znaša 23.555 Din, rezerva pa 198.319 Din. Zadružna zveza torej zaznamuje za lansko leto znaten napredek.

Na predlog g. Franca Gabrovškega je bil izvoljen soglasno stari odbor; edino na mesto g. Antona Pirnat je bil izvo-ljen g. Ivan Lovrač, znani zadružni de-lavec iz Medije. Tudi nadzorstvo je bi-lo izvoljeno staro, le na mesto duhov-nega svetnika Konrada Texterja je bil izvoljen duhovni svetnik Jakob Ra-movš iz Velikih Lašč.

Gospod dekan Alojzij Sagaj je pred-lagal, da se kmetijskemu ministru poš-lje brzojav naslednje vsebine: »Sloven-sko zadružništvo se zahvaljuje za Vašo skrb za zadružništvo in se priporoča Vaši nadaljnji naklonjenosti.« Občni zbor je to soglasno odobril.

V sklepnem govoru je predsednik g. dr. Anton Korošec pozival zadruž-nike, da ostanejo še nadalje zvesti za-družnim idealom, posebno sedaj, ko je prišlo zadružništvo v umerjeno trezno dobo. Zmagoslavni pohod zadružništ-va, ki ga je bilo opaziti svoječasno pri začetku tega gibanja na Slovenskem, pa še ni končan. Res imamo veliko šte-vilo hranilnic in posojilnic, pa usta-navljajo naj se še vedno nove; zlasti je pa začetki s še intenzivnejšim delom za pridobitne zadruge. Naj ne bo vasi v Sloveniji brez močne, vsestranske za-družne organizacije!

*

Kratko navedilo gospodinjam za ra-vnanje z jajci za nasad in s kokljami.

1. Oskrbi si jajca za nasad šele ko imaš zanesljivo sedečo kokljo. 2. Jajca, dob-ljena po pošti ali po železnici, navadno trpijo mnogo škode. Ne pretresaj jih, ko jih prejmeš, marveč razmotaj jih previdno, potem pa jim daj vsaj 24 do 36 ur počitka. 3. Hrani jajca za nasad v mirnem, suhem, zračnem in ne pre-toplem prostoru. Najprimernejša to-plota za nje je 10 do 12 stopinj Celzija. Črez osem dni ne hrani takih jajc. 4. Preden nasadiš kokljo, oglej si jo prav natančno po životu, ali ni mogoče uši-va, po nogah pa radi apnenosti, odnos-no garjevosti. Pomni, da izmed 10 ko-kelj, ki so ušive, odnosno, ki imajo ap-nene noge, zapusti vališče tekom prvih 14 dni vsaj devet kokelj. 5. Ponesnaže-nih jajc ne umivaj in ne podkladaj. Prepričaj pa se o tem, da lupina ni po-čena. 6. Nasajaj jajca le dveletnih čvr-stih, zdravih in pridnih jajčaric. Naj-boljše plemenske kure dobiš zanesljivo iz spomladanskih nasadov; skušaj to-rej, da imaš piščeta vsaj do sredi mes-ca majnika.

Maribor. Pretekli četrtek, dne 11. aprila, je umrl na svojem posestvu »Grajski marof« ve-leposestnik Pij Twickel. Bil je vedno zvest katoličan in je posebno rad obiskoval bazi-liko Matere Milosti, kjer je vsak dan preje-mal sv. zakramente. Bil je res lep vzgled mno-gim, ki so katoličani samo na papirju. Svoje otroke je tudi vzgojil v pravem katoliškem duhu. Rajni je storil posebno za siromake ve-liko dobrega. Držal se je pravila: »Naj ne ve levica, kar da desnica!« Stejejo ga tudi med dobrotnike naše bazilike. V naše kraje je pri-nesel tudi smisel za pravo napredno gospo-darstvo na kmetijah. Svetila pokojniku ne-beška luč! — V nedeljo, dne 14. aprila, so po-